

MEE
VAART
MAKEN

The text 'MEE VAART MAKEN' is written in white, bold, uppercase letters, slanted upwards from left to right. The words are arranged in three lines: 'MEE' on the top line, 'VAART' on the middle line, and 'MAKEN' on the bottom line. The text is integrated with a graphic of two overlapping arrows. The top arrow is light green and points towards the top right. The bottom arrow is light blue and points towards the bottom left. The two arrows cross each other, with the green arrow appearing to be in front of the blue one.

Inhoudsopgave

Vooraf	3
1. Wat willen we	5
2. Een ‘organisatie’ krijg je er ongewild bij	8
3. Wat besturen we	12
4. Ontwerpeisen bij een nieuwe rechtspersoon	16
5. De pilot maatschappelijk aanbesteden	20
5.1 Herverkavelen	21
5.2 De aanbesteding schoonmaak in de Meevaart	23
6. De regelvrije zone als uitwerking	25
7. Het centrum sociaal kapitaal	27
8. Bijverdienen en de Makkie	30
9. Concurrentie en coöperatie	33
10. Wetenswaardigheden	36

Vooraf

In het voorjaar van 2011 zijn we door de gebruikersgroepen van het Karrewiel (een langdurig leegstaand voormalig buurthuis dat de laatste jaren gewoon door bewoners wordt beheerd) gevraagd om ons in te zetten voor hun andere huisvesting. Dat die vraag bij ons terecht kwam was deels logisch. We vormden op dat moment immers het bestuur van de stichting Karrewiel. Deels echter ook onlogisch omdat we als bestuur van de stichting Karrewiel niet zo'n grote rol hadden. Dat was ook de afspraak die bij de start van de stichting is gemaakt. De gebruikersgroepen moesten vooral zelf het beheer regelen en het bestuur vormde slechts de rechtspersoon. We hebben echter ja gezegd tegen hun verzoek en ons oog laten vallen op het pand Meevaart, zo'n 700 meter verderop en een oppervlakte van 1800 m². De Meevaart was op dat moment in verbouwing en zou eind 2011 worden opgeleverd. We hebben een nieuwe rechtspersoon opgericht: de stichting Meevaart Ontwikkel Groep (MOG) en hebben inderdaad het beheer over dit pand verkregen. In de statuten hebben we vastgelegd dat de MOG slechts tijdelijk zou bestaan. Doel was om tegen de zomer van 2012 de MOG op te heffen en de verantwoordelijkheden over te dragen aan een nieuw te vormen bestuur dat voort zou moeten komen uit de gebruikers van de Meevaart. Het is nu eind 2013 en nog steeds is de MOG de rechtspersoon die beheer en exploitatie van de Meevaart doet. Maar niet alleen meer van de Meevaart. Ondertussen is daar de Evenaar bij komen, een leegstand schoolgebouw pal naast het Karrewiel en een tweetal speeltuinen met bijbehorende pandjes gelegen in dezelfde buurt. De MOG dreigt een instituut te worden. We doen er echter alles aan om dat te voorkomen. Eind 2012 hebben we tijdens een grote buurtbijeenkomst aangegeven dat we er nu echt mee willen stoppen en dat we het beheer graag willen overdragen aan een nieuwe rechtspersoon. We hebben genoemd dat dit mogelijk een coöperatieve vereniging zou kunnen zijn.

Het initiatief om een dergelijke vereniging op te richten moet ons inziens uit de buurt komen en zal niet door de MOG worden genomen. Een aantal bijeenkomsten later zeggen we toe om een ontwerp voor een dergelijke vereniging te maken. In juni 2013 leggen we een notitie onder de naam 'van ontwikkelgroep naar buurtmaatschappij' samen met concept statuten voor aan de gezamenlijke Indische Buurt-communities. Het is nu aan hen om hier vorm aan te geven. Onze inzet daarbij is dat we per 1 januari 2014 de verantwoordelijkheden, de subsidie-relaties en alle ruimtes die de MOG in beheer heeft, overdragen aan een nieuwe rechtspersoon.

Dan is het wel zo netjes dat onze opvolgers weten waar ze aan beginnen. Deze publicatie is deels een overdrachtsdocument. Anderen mogen het zien als ons jaarverslag en verantwoording. Wij grijpen deze publicatie echter ook aan om te fantaseren over nieuwe mogelijkheden in de Indische Buurt en kunnen het niet nalaten om een enkele verdwaalde steen in de buurtvijver te gooien. Dit allemaal met slechts één doel: het stimuleren van het debat over de rol van bewoners voor het beheer en het bestuur van de eigen wijk. Niet meevaren, maar vaart maken.

Het bestuur van de stichting Meevaart Ontwikkel Groep:

Pierre Mehlkopf
Sandra Wüst/Kees Boersma
Ruud Fiere

1. Wat willen we

Het is verleidelijk om dit eerste hoofdstuk te beginnen met een reactie op het recente SCP-rapport waarin de positie wordt ingenomen dat de krachtwijkenaanpak geen zichtbaar resultaat heeft opgeleverd. Die verleiding weerstaan we. Het is wel belangrijk om vast te stellen dat het initiatief dat we hebben genomen om de Meevaart Ontwikkel Groep op te zetten direct verbonden is de Indische Buurt als Vogelaarwijk is. Voor ons betekent dit dat er sprake is van een concentratie van onbenutte potenties in combinatie met te lage ambities. Nu is het niet aan ons om te bepalen wat mensen doen met hun potenties en hoe zij hun ambities formuleren. Wat we wel willen realiseren is een omgeving waarin mensen als vanzelfsprekend hun potenties verder ontwikkelen en hun ambities hoger stellen. We zien die omgeving dan als een faciliteit. Ruimte bieden kan zo'n faciliteit zijn, het verlagen van een drempel om zelf dingen te doen (wij lenen onze rechtspersoon daartoe uit) kan evenzo zo'n faciliteit zijn, net zoals het helpen bij het verkrijgen van subsidies of het opzetten van een projectadministratie. Wat daar ook bij hoort is de keuze om niet te werken met een enkele beheerder voor het pand, maar het beheer over zo veel mogelijk mensen te spreiden en het vorm te geven als een leer/werkproject. Maar misschien nog belangrijker is het organiseren van het gesprek over wat beter kan en moet en wat anders kan omdat het zoals het nu gaat als onvoldoende wordt ervaren. We gebruiken daar de woorden waardevol en waardeloos voor. Wat is waardevol en moet behouden en versterkt worden en wat is waardeloos en moet aangepakt en bestreden worden. Tegelijkertijd is het niet iets van 'u vraagt en wij draaien' maar stimuleren we zowel het vragen als het draaien. Als er dan voor dat draaien faciliteiten nodig zijn die de macht van een enkel persoon of bewonersorganisatie te boven gaat, voelen we ons aangesproken en helpen mee.

Voor zowel de Meevaart als de Evenaar leidt dat tot de situatie dat beide panden nagenoeg volledig gebruikt worden; dat er een brede waaier aan activiteiten plaats vindt, maar dat we voor geen enkele van die activiteiten zelf verantwoordelijk zijn. Het organiseren van activiteiten is een zaak van bewoners en hun organisaties en niet van ons als

Meevaart Ontwikkel Groep. Wel zien we met veel plezier dat er in en om de Meevaart zelforganisatie plaats vindt en dat bezoekers onder de naam Meevaartcommunity nieuwe activiteiten starten.

Er liggen nu nog enkele vragen bij ons waarvan we hebben aangegeven daar werk van te willen maken. Daarbij gaat het opnieuw om het realiseren van faciliteiten. Een aantal bewonersorganisaties en ondernemende bewoners hebben aangegeven dat ze voor de activiteiten die ze willen uitvoeren andere ruimtes nodig hebben, dan die wij nu beschikbaar hebben. Het gaat dan om winkelpandjes (zichtbaarheid) en om magazijn/werkplaatsruimte. Omdat het hier om startende initiatieven gaat wil men dat de MOG - in ieder geval tijdelijk - het beheer voert over deze panden. Er liggen echter ook nog vragen waarbij van de MOG alleen de rol van netwerker en belangenbehartiger wordt gevraagd. Dat is het geval bij activiteiten waarbij de initiatiefnemers zelf al een bedrijfsplan hebben en het in eigen beheer willen uitvoeren. Alleen lijken ze onvoldoende in staat te zijn om de verhuurders en financiers te overtuigen van hun bedoelingen en hun succeskansen. Er is ook iets waar we als MOG nauwelijks aan toe komen en dat onvoldoende wordt opgepakt door bewoners(organisaties). Dat is de organisatie van het gesprek in, met en over de aspecten van het samenleven in de wijk. Dat gaat verder dan het verzamelen van prioriteiten en het opstellen van een eigen perspectievennota zoals door de gezamenlijke Indische Buurt-Communities (IBC) in het voorjaar van 2013 is gedaan. Want op dat niveau is het nog relatief gemakkelijk om overeenstemming te verkrijgen. Het gesprek moet ook gaan over hoe dat dan heel concreet in uitvoering te brengen en wie daarbij betrokken moet zijn. Op dat meer praktische niveau worden ook de onderlinge verschillen en belangen zichtbaar en krijgt het onderlinge gesprek echt betekenis.

Het is geen crisis, het is kapitalisme. Deze leus is recht tegenover de Meevaart op een van de muurtjes gespoten. Ook hier weerstaan we de verleiding om de discussie te starten. Maar of het nu een toevallige crisis is, of dat het eigen is aan het kapitalistisch systeem, bijwerking is dat er als gevolg van de miserabele economische omstandigheden meer dan voldoende 'grondstoffen' aanwezig zijn voor lokale initiatieven. De klassieke economie kenmerkt zich immers door wat we met een mooi woord creatieve destructie noemen, en met een meer alledaagse

term gewoon kunnen omschrijven als verspilling en verwaarlozing:

- het aantal ongebruikte vierkante meters aan kantoor- winkel, fabrieks- en openbare ruimte is groot en deze leegstand neemt nog verder toe;
- materialen die ingehaald worden door de 'vernieuwing' en dus bij het grofvuil worden gezet, terwijl ze nog jaren meekunnen als materiaal of als grondstof. We zijn jarenlang 'getraind' in het volgen van elke trend en doen daarom afstand van kleren, meubels en elektronica die nog prima bruikbaar zijn, maar 'uit de mode'. In de gesloten fabrieken en kantoren staan nog tal van bruikbare spullen en gereedschappen;
- menskracht. We zitten weer in een tijd van massawerkloosheid, maar anders dan in de jaren zeventig hebben we daarnaast nog een reservoir aan jonge ouderen die buiten de klassieke economie geplaatst zijn en een leger aan ZZP'ers met onvoldoende opdrachten die bereid zijn voor eigen risico denken en doen te investeren

De crisis treft ook de overheid die moet bezuinigen. Met name de lokale overheid moet tal van nieuwe taken uitvoeren tegen lagere kosten. Dat kan alleen als ze ook de beslissing neemt om zaken anders te organiseren. De meest simpele variant is om tegen de bewoners te vertellen dat ze het zelf maar moeten doen (met een beroep op de eigen kracht), maar een meer creatieve variant is als de lokale overheid in gesprek gaat met bewonersorganisaties en met ondernemende bewoners om te zien of door anders organiseren en het inschakelen van nieuw te starten buurt-bedrijven het voorzieningenniveau niet minstens gehandhaafd kan worden. Dit vereist dan wel weer dat bewoners zich organiseren, dat er een platform voor gesprek wordt gevormd en dat er ondersteuning is bij het starten en (mogelijk ook) beheren van deze nieuwe bedrijven. Daarmee komen we in abstracto dicht in buurt bij wat we willen (zijn). We willen dat op buurtniveau de faciliteiten zodanig zijn georganiseerd en voorradig dan bewonersorganisaties en ondernemende bewoners voldoende steun vinden bij het realiseren van hun ideeën.

2. Een ‘organisatie’ krijg je er ongewild bij

Bij de start van de Meevaart was ons doel om tijdelijk te zijn. Dat betekende ook dat we konden volstaan met een lichte en op improvisatie gebaseerde organisatie. Onze erfgenamen zouden zo de vrijheid hebben om de organisatie naar eigen inzichten in te richten. In april/mei van 2012 stappen we echter van dit idee af. Het pand overdragen aan de gebruikersgroepen van dat moment zou naar onze mening gelijk staan met het pand onttrekken aan de buurt.

Zo’n uitspraak vraagt om een toelichting. Al direct bij de openstelling waren we ‘vol’. Alle ruimtes werden gebruikt terwijl er nog steeds vragen kwamen van andere groepen of ook zij gebruik mochten maken van de Meevaart. De gesprekken met de gebruikers van dat moment gingen echter niet over het ruimte maken voor deze nieuwe groepen, maar vooral over het meer ruimte maken voor de groepen die al ‘binnen’ waren. We hebben dit dilemma voorgelegd aan het stadsdeel. Kiezen voor gebruikersbestuur zou van de Meevaart een nagenoeg besloten sociëteit maken maar wel een Meevaart die goed gebruikt werd; kiezen voor buurtbestuur zou een nog onbekende route betekenen, maar ook een route waarbij naast het beheer van de Meevaart ook andere panden en activiteiten ontwikkeld moesten worden. We hebben het stadsdeel geadviseerd om de tweede keuze te maken en dat advies is opgevolgd.

Dat betekende echter ook dat we nu zelf een organisatie moesten gaan bouwen. We zijn daar echter terughoudend in geweest, daarbij gesteund door optimistische inschattingen. Zo namen we voor de zomer van 2012 aan dat we per 1 januari 2013 zouden worden opgevolgd. Dat bleek te vroeg. Rond de jaarwisseling keken we uit naar de zomer van 2013. Nu is ook die zomer weer voorbij en gaan we er vanuit dat er per januari 2014 een nieuwe rechtspersoon is die onze rol kan overnemen en op eigen wijze kan gaan invullen.

De Meevaart is 48 weken per jaar open en wekelijks zo'n 90 uur. Dat zijn dus zo'n 4320 uur op jaarbasis. Met zijn 1800 m² is de Meevaart een groot maar vooral ook onoverzichtelijk pand. De praktijk heeft uitgewezen dat er altijd drie medewerkers tegelijk werkzaam moeten zijn. Een voor de bar/horeca, een voor ruimtebeheer en een met een meer overallfunctie die ook inspringt en ondersteunt waar nodig en nieuwe bezoekers informeert. Als we uitgaan van het beeld dat een medewerker op jaarbasis 1500 uur inzetbaar is dan is er minimaal een formatie nodig van 8,64 personen. Dat is nog exclusief de schoonmaak en de administratie (financieel en verhuur) en het gebruik van de keukens. Als we dan naar de jaaromzet van de Meevaart kijken die zo rond de € 425.000,- bedraagt dan zal duidelijk zijn dat de keuze voor het volledig invulling geven met regulier betaalde medewerkers geen haalbare optie is. Zeker als daarbij bedacht wordt dat van de € 425.000,- zo'n 40% nodig is voor vaste lasten (huisvesting, elektriciteit, verzekeringen enz.). Het plaatje voor de Evenaar is nog minder florissant. Hier zijn de totaalkosten op jaarbasis € 60.000 waarvan zo'n 50% opgaat aan vaste lasten. (Dit is exclusief de financiële administratie, verhuur en allerlei regelzaken. Deze worden vanuit de Meevaart verzorgd.) Met de resterende middelen moet beheer en schoonmaak worden geregeld. Dan lijkt het ook nog zo dat een organisatie alleen kan bestaan met iets of iemand die zich opstelt als zakelijk leider of door anderen zo wordt gezien en verder moeten er altijd voldoende personen zijn met de juiste certificaten en diploma's enz.

Maar ook al is dit allemaal geregeld, dan nog is er geen Meevaart zoals we die willen. Dan zijn slechts de faciliteiten aanwezig. Het is aan de gebruikers om er een dynamisch, divers en inspirerend geheel van te maken. Dat gebeurt echter niet vanzelf. Het afgelopen jaar hebben we vanuit de MOG op onderdelen Firoez Azarhoosh ingeschakeld om hier en daar te prikkelen en mensen uitdagend uit te nodigen. Andere activiteiten (denk aan de VaarMee avonden) draaien volledig op vrijwilligers uit de buurt en hebben een kleine aanvullende subsidie vanuit het stadsdeel.

Al werkende weg en telkens weer improviserend en in reactie op voorstellen en aanbiedingen vanuit bewoners/gebruikers van het pand is er een werkorganisatie ontstaan die binnen de grenzen van het beschikbare

budget in staat is om de Meevaart (en sinds begin 2013 de Evenaar) te laten functioneren. Die werkorganisatie is echter niet robuust maar permanent kwetsbaar, ook is zij niet stabiel maar voortdurend in verandering omdat de afhankelijkheid van mensen/medewerkers groot is terwijl we ze niet kunnen binden met stevige arbeidscontracten en riant vergoedingen. Eerder is het tegendeel het geval. We vragen van iedereen die een vergoeding krijgt ook een extra inzet in de vorm van passie-uren.

Nadenken over hoe de werkorganisatie er het best uit kan zien, daar mooie ontwerpen van maken en er dan de mensen bij gaan zoeken is maar zeer beperkt werkzaam. De praktijk dwingt tot een omgekeerde benadering. Mensen bieden zich aan als vrijwilliger of als medewerker voor een taak tegen een beperkte vergoeding en we passen het 'ontwerp' van de werkorganisatie daar dan op aan. Dat is in de praktijk makkelijker dan dat het hier klinkt. Er is altijd van alles en nog wat te doen en dus kunnen er altijd extra handen/hoofden bij. Knelpunten ontstaan pas als mensen een bepaalde taak als hun 'exclusieve domein' gaan zien en onvoldoende bereid zijn om daar andere bewoners in toe te laten. Een dergelijke houding wordt echter snel gesignaleerd door de bezoekers/gebruikers van de wijkkamer en is dan al snel onderwerp van (eerst roddel en dan) gesprek. Hiermee is wel- nu op een andere wijze - een van de kernvraagstukken van het organiseren van de Meevaart benoemd. Dat kernvraagstuk gaat over het eigenaarschap. Waar we in het voorjaar van 2012 als bestuur van de MOG besloten om het pand niet over te dragen aan de toenmalige gebruikers, waken we er nu voor dat de vaste kern van medewerkers de Meevaart als hun 'eigendom' gaat zien en als gevolg daarvan onbedoeld bewoners uitsluit.

Als je de organisatie niet volledig kunt (en wilt) professionaliseren zowel vanwege het beperkte budget als vanwege het effect dat de organisatie dan meer iets van de medewerkers wordt dan van de bewoners/gebruikers, dan moeten er andere manieren gevonden worden om met de bemensing van de organisatie om te gaan. Met een van de manieren is het afgelopen jaar zodanig positieve ervaring opgedaan dan het proeft naar meer. In samenwerking met het ROC Regiocollege hebben we een opleiding facilitaire dienstverlening op MBO2 niveau aangeboden. De lessen worden in de Meevaart gegeven en hier doen de deelnemers

ook hun praktijkervaring op. Op die manier kunnen we doordeweeks overdag het beheer van de Meevaart grotendeels opvangen. Een vergelijkbare aanpak zou ook kunnen bij de schoonmaak, de bezetting van de keuken en de administratie. De Meevaart (en mogelijk ook andere panden) wordt dan ook een leerwerkplek voor bewoners. Aan deze variant kleven weer enkele organisatorische probleempjes. Om een leerwerktraject te kunnen zijn voor reguliere opleidingen is een erkenning nodig (die we hebben voor de opleiding facilitair medewerker en voor Ecabo) en dat vraagt weer om medewerkers met de vereiste kwalificaties voor de begeleiding van deze stagiaires/medewerkers in opleiding. Als je als MOG (of als rechtsopvolger hiervan) de organisatie niet te complex wilt maken dan is het handig om los van de beheerorganisatie een stichting leerwerkbedrijven op te zetten. Dat kan gemakkelijk onder een bestuur met dezelfde samenstelling als de rechtspersoon voor de beheerorganisatie. Het maken van twee te onderscheiden organisaties kan helpen om te voorkomen dat de organisatie - zoals eigen lijkt aan organisaties - te groot en onoverzichtelijk wordt. Het zorgt er ook voor dat het makkelijker wordt om met mogelijk tegengestelde belangen om te gaan. Want dat is toch een beetje de strekking van deze paragraaf. Je kunt niet zonder organisatie, maar zorg er voor dat de belangen van de organisatie je niet gaan gijzelen. Hou de organisatie dus klein, flexibel en variabel. Zie de organisatie ook voor medewerkers als een doorgangshuis. Maar wil de organisatie dat kunnen zijn, dan vraagt dan wel om extra aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers. En dat vastgesteld hebben, betekent het ook dat de 'organisatie' daarin moet voorzien en daarmee wordt deze dus toch weer groter.

Het ergste wat een organisatie als de MOG kan overkomen is een bestuur dat zich overal mee wil bemoeien en dat het altijd beter denkt te weten. Daar staat tegenover dat we met grote regelmaat juist worden bevroegd om meer te doen, om in te grijpen omdat het allemaal anders moet, beter kan en professioneler. En dat is nu precies ons probleem. We wilden maar even het bestuur zijn, zouden graag zien dat anderen het overnamen en natuurlijk kan het misschien wel beter, anders en professioneler maar dat is aan onze opvolgers om daar vorm aan te geven. We hebben geprobeerd om de organisatie zodanig in te richten dat deze de lopende taken aankan maar toch vooral gewoon 'tijdelijk' is. Het was schipperen en meevaren en lang niet altijd kiezen voor vaart maken.

3. Wat besturen we?

In de kern is het besturen van de MOG een simpele taak. Formeel is het bestuur verantwoordelijk voor alle afspraken die de stichting maakt en de contracten die zij aangaat. De belangrijkste afspraak is die met het stadsdeel over het subsidie. In de paragraaf hiervoor is al aangegeven dat het subsidie vooral gaat om het verdelen van de schaarste en het voorkomen van financiële tekorten. Gekke dingen kun je er niet mee doen. Een tweede belangrijke rol is die van afwezig zijn. Want juist door er niet te zijn steun je het best de werkorganisatie. Ze kunnen gewoon doen wat naar hun mening moet gebeuren en zich daarbij beroepen op het bestuur. Een derde rol ligt daar heel dicht bij. Probeer zo min mogelijk verantwoordelijkheden naar je toe te trekken. Als mensen je benaderen met ideeën geef dan gerust toe dat het prima ideeën zijn (als je dat vindt) maar wijs ze er vooral dat ze deze ideeën ook op eigen kracht kunnen realiseren en daarvoor steun kunnen vinden bij de Meevaart als voorziening. Besturen van de MOG betekent het durven kiezen voor weinig ambities en daarmee dus ook afzien van het schrijven van beleidsplannen. Want in een beleidsplan leg je de toekomst vast, terwijl juist het kenmerk van het werken in de buurt is dat die toekomst niet gemaakt wordt door de MOG organisatie, maar door de bewoners en gebruikers van het pand. Een bijkomend voordeel van het werken zonder beleidsplan is dat je altijd op 100% resultaat kunt terugvallen. Dat wat er is, is dat wat er bereikt is.

De opstelling van het bestuur naar de organisatie toe is er dus een van: 'wij zijn het bestuur, maar we gaan er niet over'. Tegelijkertijd vraagt de subsidiënt en datzelfde geldt ook voor andere stakeholders om een bestuur dat altijd aanspreekbaar is op zijn verantwoordelijkheid en dat kan aansturen. Dus 'wij zijn het bestuur, en wij besluiten en pakken de problemen op'. Een ideale voedingsbodem voor het ontwikkelen van een lichte vorm van schizofrenie. De praktijk heeft ons geleerd dat telkens als we er voor kiezen om de problemen aan te pakken dat leidt tot meer werk voor het bestuur, tot spanningen in de werkorganisatie, tot roddel en commentaren bij de bezoekers en gebruikers. Het niet

oppakken van de problemen in combinatie met het ruiterlijk erkennen dat het wel een probleem is en dat er iets mee moet gebeuren leidt in eerste instantie tot niets. Maar langzaam verandert de inhoud van de roddel en commentaren en worden de contouren zichtbaar van wat een oplossingsrichting zou kunnen zijn en vaak in combinatie met mensen die zich hier voor verantwoordelijk voelen en het daadwerkelijk willen gaan doen. We hebben deze praktijk eerder omschreven als het model van de 'kwetsbare organisatie'. Een organisatie die alles oppakt, wilt oplossen, daadkracht uitstraalt enz. heeft als (ongewilde) bijwerking dat bewoners en gebruikers in de rol van toeschouwer worden geplaatst. Een organisatie die uitstraalt het probleem wel te zien, maar de oplossing niet te hebben nodigt daarentegen anderen uit om mee te denken en deel te worden van de oplossing.

Bij de start van de MOG was ons beeld van de rol van het bestuur helder. We waren een bestuur op afstand en hadden met Firoez Azarhoosh een eerste all-round zakelijk leider. Maar toen duidelijk werd dat er niet zomaar ergens opvolgers klaar stonden en er tegelijkertijd een werkorganisatie gebouwd moest worden ontstonden ook de eerste scheurtjes in het beeld van het bestuur op afstand. De inzet van Firoez verschoof van binnen (gebouw) naar buiten (buurt moet zeggenschap krijgen maar we hebben ook meer ruimte nodig voor groepen die we in de Meevaart niet kunnen huisvesten) terwijl we langzaam gingen bouwen aan een werkorganisatie voor het beheer van het pand. Dat is een zoekproces geweest en dat proces is nog steeds niet afgerond. Wel zijn de bestanddelen duidelijk. Enkele medewerkers via Pantar, vrijwilligers, cursisten/stagiaires en extra coördinatie voor de avonden en het weekend en vaste krachten op de financiële administratie en de zaalverhuur. Maar alleen de bestanddelen maken nog geen werkorganisatie. Omdat de Meevaart 90 uur per week open is, is er onderlinge afstemming nodig, moet er gecommuniceerd worden en dat vraagt om iets van overall-coördinatie. Maar er is geen budget (en geen behoefte) aan een overall-zakelijk leider dus de coördinatie moet uit de onderlinge afstemming komen, iedereen moet net iets meer verantwoordelijkheid nemen dan formeel tot het – ongeschreven – takenpakket behoort. Dat kan echter alleen als ook leden van het bestuur deel zijn van deze onderlinge afstemming en daarmee dekking geven aan de keuzes die gemaakt worden. En opeens is het 'bestuur' op afstand onderdeel

geworden van de werkorganisatie. Waar een reguliere instelling zich kenmerkt door een zeker afstand tussen bestuur en werkorganisatie, en de werkorganisatie onder leiding functioneert van een directie, zijn de verhoudingen binnen de Meevaart vloeibaarder en wat betreft personele invulling sterk variabel. Delen van het bestuur zijn onderdeel van de werkorganisatie en de intensiteit verschilt naarmate werkorganisatie tijdelijk sterker of zwakker is. Daarmee is een eerste antwoord gegeven op de vraag wat er te besturen valt. Besturen is steun geven aan de werkorganisatie.

Een tweede antwoord op die vraag heeft alles te maken met het gegeven dat de MOG subsidies nodig heeft en nog volop in ontwikkeling is. Het vraagt om veel overleg met het stadsdeel. Dat overleg gaat niet alleen over de jaarsubsidies voor de Meevaart, maar sinds kort ook over de Evenaar en de speeltuinen. Daarnaast gaat het overleg over acties van het stadsdeel die raken aan de wijk en waarover zij graag de mening/visie van de betrokkenen bij de Meevaart willen horen en tot slot gaan de gesprekken over de ambities van de verschillende groepen die meer of minder gelieerd zijn aan de Meevaart en die initiatieven nemen waarbij de MOG als rechtspersoon optreedt. En veel van die gesprekken eindigen met de vraag om e.e.a. vast te leggen in nieuwe subsidieaanvragen, verantwoordingen enz. en dan is het opnieuw de vraag of dat een taak is van het bestuur, van de directe werkorganisatie of dat deze taak (wat ook al gebeurt) deels wordt gedeeld met actieve bewoners uit wat ook wel de MeevaartCommunity wordt genoemd.

Het nettoresultaat van dit alles is dat besturen vooral betekent vertrouwen hebben in de wetenschap dat sluitende controle niet mogelijk is. En dit laatste klopt natuurlijk niet. Controle is altijd mogelijk, alleen tegen hoge extra kosten en daartoe ontbreken de middelen. Het alternatief is om de reikwijdte van de activiteiten aan te passen aan wat nog te overzien is, maar dan moeten ook de ambities beperkt worden. Dat zijn keuzes die we niet gemaakt hebben. En dus ontwikkelde zich onder verantwoordelijkheid van de MOG een netwerkorganisatie met daarbinnen als herkenbare entiteiten het bestuur, een diverse werkorganisatie en een nog gevarieerdere community. Dat is alles bij elkaar een kwetsbaar evenwicht dat vooral in stand blijft dankzij de personen die er deel van uit maken. De bedoeling is dat er per januari 2014 een

nieuwe rechtspersoon is die de verantwoordelijkheid voor de activiteiten die nu nog onder de MOG vallen overneemt en mogelijk nieuwe activiteiten gaat ontplooiën. Die nieuwe rechtspersoon komt voor vergelijkbare vraagstukken te staan als waar wij voor hebben gestaan. Met twee verschillen:

- er is ondanks alles een staande organisatie waar men zich toe moet houden;
- de nieuwe rechtspersoon wordt niet beperkt door dat men alleen tijdelijke maatregelen kan nemen.

De belangrijkste overeenkomst blijft echter. Met weinig middelen proberen meer te doen dan wat mogelijk lijkt.

4. Ontwerpeisen bij een nieuwe rechtspersoon

2012 is door de VN uitgeroepen tot het jaar van de coöperatie. Het was dan ook niet geheel onverwacht dat we bij onze zoektocht naar een mogelijke nieuwe rechtspersoon hierbij uitkwamen. Een gedachtegoed dat schuil gaat achter een coöperatie past aardig bij het samenwerkend netwerk dat zich rond de Meevaart gevormd heeft terwijl de juridische vorm (een vereniging) meer ruimte biedt voor een democratische invulling dat bij de standaard stichting het geval is. In december 2012 brengen we dit idee naar voren tijdens een grote bijeenkomst in de Meevaart. Er wordt enthousiast op gereageerd. Ook omdat we het idee presenteren in combinatie met de ambitie om naast de Meevaart nog minstens zes andere panden in leegstandsbeheer of in eigendom te nemen. Want het was iedereen meteen duidelijk dat de keuze voor een coöperatieve vereniging als rechtsvorm ook zou betekenen dat de ambities opgeschroefd zouden worden. In discussies in het voorjaar van 2013 wordt al gesproken over een systeem van participatieve democratie naast de representatieve democratie. Dit werd extra actueel omdat gelijktijdig bekend werd dat de Amsterdamse stadsdelen per 2014 zouden ophouden te bestaan. In die context zou er wel eens extra ruimte maar ook extra noodzaak zijn voor nieuwe vormen van bewonersbeheer/ bestuur. Het aanwezige enthousiasme leidt echter niet tot een duidelijk initiatief. In de loop van het voorjaar zeggen we daarom toe om een voorzet voor de opzet van een coöperatieve vereniging te maken. Dit vanuit de idee dat daarmee het proces om te komen tot een opvolger voor de MOG zou worden bespoedigd. Nog voor de zomer van 2013 brengen een notitie uit met daarin een aantal ontwerpeisen en ook laten we concept-statuten opstellen. Tijdens een bijeenkomst van de Indische Buurtcommunities worden deze toegelicht en er worden eerste werkgroepen gevormd. Als MOG nemen we daarin geen deel. Het 'eigenaarschap' van de idee coöperatieve vereniging moet nadrukkelijk bij onze opvolgers liggen. Wel bespreken we het te doorlopen traject uitgebreid met het stadsdeel. Immers het is uiteindelijk aan het stadsdeel om in te stemmen met het overdragen van de subsidierelatie aan onze opvolgers.

De ontwerpeisen gaan uit van een tweedeling. Aan de ene kant is er een platform van actieve bewoners, bewonersorganisaties en initiatieven die met elkaar in gesprek gaan over de versterking van de wijk en de invloed van bewoners en belanghebbenden daarop. Dat platform krijgt in de statuten de plek van de algemene ledenvergadering. Daar waar het gaat om het beheer van voor bewoners noodzakelijke faciliteiten komt de werkorganisatie in beeld. Het platform is er voor het 'denken', de beheerorganisatie is er voor het 'doen'.

Ontwerpeis 1: Verknop niet alles met elkaar. De beheerorganisatie is iets anders dan de platformorganisatie.

Ontwerpeis 2: De beheerorganisatie heeft geen 'eigen' agenda, ze concurreert niet met bestaande of nieuwe initiatieven.

Ontwerpeis 3: De beheerorganisatie werkt ten dienste van het platform en ziet dit als haar inhoudelijk opdrachtgever.

In de meest wilde dromen heeft de vereniging straks het beheer (via huur, leegstandsbeheer of eigendom) van een tiental panden in de wijk. Ze moet zorgdragen voor alles wat met het beheer te maken heeft en kan deels ook zelf activiteiten uitvoeren in deze panden. Bijvoorbeeld doordat ze leer-werktrajecten organiseert rondom schoonmaak, catering, beheer en administratie. Maar het kan evenzo goed mogelijk zijn dat dit door anderen gebeurt of dat de beheerorganisatie zelf een aantal bedrijfjes opzet om deze taken uit te voeren. We kunnen immers niet op voorhand weten hoe de toekomst er uit gaat zien. Flexibiliteit is dus een voorwaarde. Tegelijkertijd moeten de kosten van de dienstverlening door de beheerorganisatie zo laag mogelijk zijn. BTW-vrijstelling is dus van belang.

Ontwerpeis 4: De organisatie moet kwaliteit leveren tegen zo laag mogelijke kosten, flexibel zijn en een zodanige rechtspersoon hebben dat eventuele opbrengsten/winsten weer geïnvesteerd kunnen worden in de buurt.

Ontwerpeis 5: Zowel statuten als praktijk moeten gericht zijn op behoud van vrijstelling van BTW.

Ontwerpeis 6: De nieuwe organisatiestructuur (en rechtspersoon) moet toegerust zijn om op zeer verschillende manieren om te gaan met het leveren van diensten (in eigen beheer, via inhuur, door het eigen bedrijf enz.).

Een van de eerste thema's die in de discussie over een vereniging opkwam was dat van het aantal noodzakelijke leden wilde de vereniging een succes zijn. Een enkeling was van mening dat minstens de helft van de bewoners lid moest zijn, anderen waren minder extreem. Maar de belangrijkste vraag is niet die van het aantal leden, maar wat leden voor baat hebben bij de vereniging. Lid worden is naast een vorm van sympathie-uiting ook het kiezen voor een belang. De vereniging moet zaken voor elkaar kunnen krijgen die zonder vereniging niet lukken. Maar vooral moet de vereniging in contact zijn met de bewoners die er voor kiezen om geen lid te zijn om door deze contacten te peilen in hoeverre de ideeën van de actieve kaders uit de wijk ook in lijn zijn met wat bewoners als hun belang zien.

Ontwerpeis 7: Focus niet alleen op het praktische (zelfbeheer), maar ook op de randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn (zelfbestuur). Wees ambitieus, ook in de statuten.

Ontwerpeis 8: De doelen in de statuten moeten voldoende in lijn zijn met het stadsdeelbeleid.

Actieve bewoners, initiatieven en instellingen hebben eigen belangen die mogelijk in botsing kunnen komen met de belangen van de vereniging. Een eerste regel om dit te voorkomen is ontwerpeis 2. Maar het is zaak om ook de indruk van belangenverstremgeling te voorkomen en dat is vastgelegd in ontwerpeis 9. Dit punt gaat met name spelen daar waar voor de exploitatie van de beheer het nodig is om te kiezen voor stagiaires en leerwerkplekken en waar activiteiten logisch lijken te passen bij de vereniging maar ook door ZZP'ers of bewonersinitiatieven worden geclaimd. Het bestuur moet niet alleen door keuzes maar ook door zijn samenstelling duidelijk maken dat het hier niet zelf ook partij is.

Ontwerpeis 9: Het bestuur moet 'los' staan van de afzonderlijke groepen en organisaties.

Hiermee komen we uit bij een vraag van een andere orde. Namelijk die van het ontwikkelperspectief van de vereniging. Waar het gaat om de platformfunctie is dat niet zo'n groot vraagstuk. Bewonersorganisaties zijn geen nieuwe uitvinding en datzelfde geldt ook voor overlegvormen tussen actieve bewoners(groepen) in de wijk. Ze kennen allen hun eigen levenscyclus. Anders ligt dat voor de beheerorganisatie. Gaat deze zich ontwikkelen in de richting van een lokale welzijnsinstelling, wordt het vooral een beheerder van faciliteiten en met name van vastgoed of toch nog iets heel anders? Lukt het de beheerorganisatie om onderdeel te blijven van een netwerk of is niet te ontkomen aan professionalisering? Of wordt het toch nog een heel andere vorm waarbij bijvoorbeeld een belangrijk deel van het netwerk wordt georganiseerd in bedrijfjes die op hun beurt weer onderdeel/eigendom zijn van de beheerorganisatie? Naarmate de beheerorganisatie substantiëler wordt neemt ook het belang van zeggenschap door bewoners over de vereniging toe. Maar dan moet de vereniging zich concentreren op thema's die de mogelijkheden van afzonderlijke bewonersorganisaties te boven gaan. Als de beheerorganisatie echter beperkt blijft in omvang en functies dan is de stap naar een coöperatieve vereniging misschien wel een stap te ver en ligt het meer voor de hand om een eenvoudiger rechtspersoon te kiezen. Hoe de coöperatieve vereniging zich gaat ontwikkelen is nog verborgen in de toekomst. Maar als we nu om ons heen kijken dat zien we dat er een pilot maatschappelijk aanbesteden is gestart, er gesproken wordt over een regelloze zone, er verregaande plannen zijn voor een centrum voor sociaal kapitaal en het overdragen van de Makkie aan de nieuwe vereniging. Als dit allemaal door gaat en daarnaast – als is het maar deels – ook de plannen van de vele met de Meevaart en Evenaar verbonden organisaties vorm krijgen dan moet de coöperatieve vereniging in een bruisende omgeving haar bestaansrecht zich te bewijzen. In de volgende paragrafen worden enkele van deze plannen toegelicht.

5. De pilot maatschappelijk aanbesteden

Deze pilot is een samenwerking tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, de gemeente Amsterdam, stadsdeel Oost en de Meevaart. Lokale Lente is de penvoerder van deze pilot. Inzet is om te verkennen of het mogelijk is om nieuwe en met name lokaal gebonden partijen kansrijk te laten deelnemen aan aanbestedingen. De huidige praktijk bij aanbestedingen is immers zo dat met name de grote instellingen en bedrijven er aan mee doen en ze ook winnen. Dat ze winnen heeft veel te maken met het gebrek aan concurrentie en het hanteren van toetsingscriteria die in hun voordeel werken. Zo is een van de veel gebruikte criteria dat instellingen die mee willen doen aan een aanbesteding moeten kunnen aantonen dat ze ervaring hebben en referenties kunnen overleggen. Starters zijn bij voorbaat kansloos. Een ander criterium dat veel gebruikt wordt is dat instellingen gecertificeerd moeten zijn. Je wordt echter alleen gecertificeerd als je al een lopend bedrijf bent en opnieuw worden starters daarmee uitgesloten. Belangrijker misschien nog wel is dat de overheid – die vaak de aanbestedende partij is – er voor kiest om het zich zelf zo gemakkelijk mogelijk te maken. Dus kiezen ze voor één aanbieder voor welzijn of zorg voor het hele stadsdeel. Aanbidders die alleen maar willen werken voor de eigen buurt worden zo opnieuw kansloos.

In de pilot wordt geprobeerd te achterhalen of het anders kan. Niet door veel te studeren, maar door gewoon te starten met lokale aanbestedingen in kleinere brokjes. Als eerste is het gesprek gevoerd over de onderwerpen waarvoor een aanbesteding mogelijk is. Als cases zijn onder meer genoemd het beheer van panden (Rumah Kami), bewonersondersteuning en naschoolse activiteiten. De criteria bij de nog te starten aanbestedingen moeten nadrukkelijk zodanig zijn dat lokale (en nieuwe) aanbieders kansrijk zijn. Maar met het noemen van de onderwerpen zijn we er niet. Want ook al wordt de indruk gewekt dat het nu helder en overzichtelijk is georganiseerd, dat blijkt bij nadere beschouwing allerminst het geval. Zo moet je bij een pand de vraag stellen of en

hoeveel eigen inkomsten er moeten zijn. Ook is het dan van belang om vast te stellen of een beheerder wel of niet ook gebruiker van het pand mag zijn. Met het vaststellen van de eigen inkomsten (en daarmee dus de hoogte van het subsidie) stuur je in belangrijke mate het gebruik van het pand. Als de eis wordt dat er veel eigen inkomsten moeten zijn stuur je direct op het gebruik. Het kan betekenen dat er commerciële verhuur moet komen of dat de horecafunctie sterk moet worden uitgebreid. Maar die keuzes raken weer aan andere panden in de buurt (concurrentie voor de Meevaart bijvoorbeeld of voor cafés) en dan komt de vraag om de hoek of je niet alle panden met een functie voor de sociale verhuur onder één aanbieder moet brengen. Maar als je die keuze maakt wordt de ruimte voor kleine lokale aanbieders weer minder. Kortom maatschappelijk aanbesteden is nog niet zo gemakkelijk. Waar het lijkt te gaan om de vraag wie het straks moet gaan doen (welke aanbieder selecteren we) wordt in de voorbereiding steeds duidelijker dat het eigenlijk gaat om de vraag wat willen we als aanbestedende partij (als stadsdeel) nu eigenlijk.

Een vergelijkbaar verhaal is te vertellen over bewonersondersteuning. Dat wordt nu verzorgd door Civic, door participatiemedewerkers van het stadsdeel, door medewerkers van de woningcorporaties en daarnaast nog op projectbasis door een variëteit aan mensen. En ook hier zal eerst duidelijk moeten worden wat het stadsdeel er mee wil, voordat het wordt omgezet in een aanbesteding. Maar omdat het hier gaat over bewonersondersteuning ligt het ook voor de hand om die vraag eerst maar eens voor te leggen aan bewoners.

5.1. Herverkavelen

Aanbesteden is een manier om de beste en goedkoopste (het hangt van je criteria af of je liever de beste of de goedkoopste wil) aanbieder te vinden. Het is ook een manier om te voorkomen dat er ruis ontstaat omdat je 'bevriende' aanbieders hebt voorgetrokken. Wat dit betreft is er weinig mis met aanbesteden. Het wordt al een stuk moeilijker als je eigenlijk weet dat wat je wilt meer kost dan dat er geld voor is, of als je wel weet wat je wilt, maar niet precies weet hoe dat te bereiken. In dat

soort situaties heb je eenzelfde deskundigheid nodig als de aanbieder heeft. In de huidige praktijk is er vooral het geldprobleem. De lokale overheid moet stevig bezuinigen en zoekt via aanbesteding naar een goedkopere aanbieder of koopt gewoon minder product in. Dat laatste wordt dan vooral onderbouwd door te wijzen op de eigen kracht van de klant (bewoners). In het verleden is er teveel voor hen gezorgd, nu moeten ze meer zelf doen en dat is de legitimatie om minder budget in te zetten en minder 'product' in te kopen. De twee voorbeelden die in de paragraaf hiervoor kort zijn uitgewerkt laten naar onze mening echter zien dat er een andere oplossingsrichting nodig is. Minder geld en dus minder kopen is een te simpele oplossing voor wat een heel ander probleem is. Het echte vraagstuk is dat de huidige crisis (er is gewoon minder geld) en de huidige bestuursfilosofie (de burger moet meer zelf doen) niet kan worden opgelost zonder opnieuw na te denken over wat een betere rolverdeling is tussen overheid, instellingen en bewoners en dat daarbij ook nagedacht moet worden over minder voor de hand liggende alternatieven. Het alternatief waar wij voor pleiten is dat van de buurtonderneming. Daarbij zien we de buurtonderneming als een organisatie die primair inzet op wat '*social return on investment*' genoemd wordt en die afgeleid van deze doelstelling een zo sluitend mogelijke exploitatie heeft terwijl de geleverde diensten qua kwaliteit vergelijkbaar zijn met wat de markt kan maar vanwege het buurtgebonden karakter een hoge graad van acceptatie kennen.
(Effect = Kwaliteit x Acceptatie)

Nu de overheid zich gedwongen ziet te bezuinigen beperkt ze haar eigen dienstverlening maar ook de dienstverlening die door haar bekostigd wordt en door instellingen wordt verzorgd. Bij die bezuiniging is de idee dat de burger meer zelf moet kunnen leidend. Dat uitgangspunt leidt tot bezuinigingen die niet raken aan de kern van de werkprocessen en daarmee wordt het wel minder, maar blijft alles hetzelfde. Het enige dat gebeurt, is dat de drempel wordt verhoogd of de toegang versmald. (geen inloopsprekuren meer, maar eerst via internet een afspraak maken, lichte hulpvragen worden niet meer 'behandeld', eerst aantonen dat je zelf alles hebt gedaan, voordat enz. schrappen buurthuizen, minimaliseren bewonersondersteuning en openingstijden van bijvoorbeeld bibliotheken). De vraag die wij stellen is of je niet meer bereikt als je de drempel juist verlaagt en de toegang verbreedt en de dienstverlening

laat verzorgen door bewoners. Denk aan de Meevaart die ‘gewoon’ negentig uur per week open is. Denk aan de informele informatie-adviesfunctie zoals die vervuld wordt bewoners in de Meevaart, maar ook door meerdere zelforganisaties in de wijk, denk aan het opleidings-traject dat in de Meevaart gestart is en waar de praktijk van minimale kosten en maximale opbrengsten echt wordt waargemaakt. Om dat te bereiken is het nodig om opnieuw te kijken naar de taakverdeling tussen overheid, instellingen en georganiseerde bewoners. Simpel samengevat is ons idee dat als overheid en instellingen meer taken afstoten dan nu al het geval is, er ruimte ontstaat voor het opzetten van nieuwe bewonersbedrijven.

5.2. De aanbesteding schoonmaak in de Meevaart

Als we maatschappelijk aanbesteden serieus nemen dan moeten we weten waar we het over hebben en wat er zoal bij komt kijken. Reden voor ons om binnen de Meevaart te experimenteren met een aanbesteding voor de schoonmaak. We hebben het lang van te voren aangekondigd en een extern bedrijf gevraagd om een bestek op te stellen voor de schoonmaak van zowel de Meevaart als de Evenaar. We organiseerden in de aanloop er naar toe ook een informatiebijeenkomst en daarbij bieden we de potentiële bewonerspartijen ook ondersteuning aan bij het opstellen van een offerte. Gescheiden daarvan is een beoordelingscommissie gevormd met ook daarin een onafhankelijk deskundige op het organiseren van schoonmaak. Uiteindelijk krijgen we een negental offertes. Maar ook dat ging niet zo soepel als gehoopt. Zo vragen enkele bewonerspartijen uitstel van de inleverdatum omdat ze er niet in slagen alles op tijd rond te krijgen. Alle aanbieders¹ worden uitgenodigd om hun voorstel toe te lichten. De drie leden van de commissie scoren elk van de aanbieders op een vijftal criteria. De scores laten mooie verschillen zien. De vier commerciële aanbieders scoren hoog op kwaliteit en betrouwbaarheid, de buurtinitiatieven scoren hoger op meerwaarde voor de buurt en op flexibiliteit. Op prijs scoren ze allemaal boven de begroting. Terugkijkend hebben we een aantal fouten gemaakt. We

hebben besloten tot een aanbesteding omdat we daarvoor ook al de schoonmaak belegd hadden bij een buurtonderneming. We hebben dus gewoon weer hetzelfde gedaan. De aanbesteding diende daardoor alleen om onze keuze voor een opvolger te legitimeren (wat op zich genomen een goede reden kan zijn). De vraag die we ons hadden moeten stellen was of we eigenlijk wel een externe schoonmaker(s) wilde hebben. Waarom niet gewoon een schoonmaker in dienst genomen voor een overzichtelijk en beperkt aantal uren per week en het team verder aanvullen met vrijwilligers op basis van een vergoeding in combinatie met het bieden van cursussen tot schoonmaker. In die variant blijven we binnen het budget en kunnen we het tevens zo organiseren dat de schoonmaak voldoende flexibel is.

1

Ron Langdon heeft van het hele aanbestedingstraject een filmpje gemaakt. Het is te vinden op Youtube. Gewoon even doorzoeken naar Meevaart en aanbesteden.

6. Een regelloze zone als antwoord

Het was laat in het voorjaar van 2013 toen Lieke Thesingh, wethouder van het stadsdeel Oost, in Pakhuis De Zwijger meldde dat het tijd werd om een regelloze zone in te stellen in de Indische buurt. Dat idee is minder vreemd dat misschien mag lijken. De Indische buurt kenmerkt zich de laatste jaren als een broedplaats voor ideeën en van initiatieven, maar veel daarvan komen niet van de grond omdat ze niet voldoen aan alle eisen, niet passen binnen regels of omdat financiers terugschrikken. Andere initiatieven struikelen weer over het verdienmodel omdat samenwerken moeilijker wordt als dit onduidelijk blijft. Maar op de een of andere manier is bij elk mislukt of geslaagd initiatief het verhaal dat regels vooral tegenwerken en zelden meewerken. Het lijkt wel alsof regels vooral bedoeld zijn om de status quo te handhaven in plaats van dat ze uitnodigen om die te veranderen. Toch is juist de verandering van de status quo datgene wat de Indische buurt nodig heeft. De crisis hakt er gewoon te zwaar in. Direct gevolg daarvan is dat veel menskracht ongebruikt blijft. Dat geldt voor jongeren die er niet in slagen een plek te veroveren op de arbeidsmarkt, voor ZZP'ers die te weinig of geen opdrachten hebben, voor de jonge ouderen die als 45+ te oud gevonden worden voor de arbeidsmarkt of de echte ouderen die nog vitaal zijn en op zoek naar een bezigheid. Dat zelfde geldt ook voor de NUG'ers die onvoldoende ervaring hebben om kansrijk te zijn bij het vinden van werk. Als gevolg hiervan staan de inkomens van een belangrijk deel van de bewoners onder druk. Drie op tien kinderen in deze buurt groeien op in armoede. Velen zoeken naar bijverdiensten, anderen proberen de stap te zetten naar een eigen bedrijf. Maar het gaat met vallen en (niet altijd met) opstaan. Een tweede gevolg is een grote leegstand van commercieel en maatschappelijk vastgoed. Dit gegeven heeft ook geleid tot juist de keuze voor het Ambonplein als centrum van de regelloze zone. Hier zijn immers ettelijke duizenden m² leegstand voorhanden en midden in een woonbuurt gaat daar een sterk negatieve werking van uit. Leegstand is ook een kans. Door deze panden in leegstandsbeheer te nemen kan tegen lage kosten werk/leerruimte worden gecreëerd. De

Evenaar, een basisschool op het Ambonplein, is sinds begin dit jaar in leegstandsbeheer door bewoners en dat kan ook breder worden toegepast. De leegstand is weer het gevolg van bedrijfssluitingen, inkrimpingen en wegvallende omzet maar heeft als bijeffect dat goedkoop werk materiaal en kantoorinrichting is te verkrijgen van nog goede kwaliteit. De combinatie van voldoende menskracht, voldoende ruimtes en tegen lage prijs te verkrijgen materialen biedt kansen. Maar dan is het wel zaak om de belemmeringen weg te ruimen. Een van de belangrijkste belemmeringen is dat we nog steeds denken in termen van of/of en niet in en/en. Of je hebt een uitkering of je bent aan het werk. Of je bent in loondienst of je bent zelfstandig; of je doet vrijwilligerswerk en krijgt daar niets voor terug of je volgt een opleiding; of je bent mantelzorgger of het is je werk enz. Maar in de buurt liggen de goedbetaalde 40-uurs banen niet voor het oprapen, ook de kansen voor het starten van een succesvolle onderneming met goede winsten zijn uiterst beperkt. Dus is het zoeken naar alternatieven. Kan ik vrijwilligerswerk doen en toch een opleiding volgen, kan ik mantelzorg bieden en er iets aan verdienen, kan ik een uitkering hebben en toch starten met een eigen bedrijf, kan ik iets bijverdienen zonder dat ik mijn rechten verlies, kan ik al starten met werk/bedrijf terwijl ik nog niet alle vergunningen en diploma's heb enz.

Het is nog te vroeg om te kunnen stellen dat de regelloze zone echt wordt ingevoerd. Vooralsnog is het een idee. Maar het idee is wel mooi genoeg om vooralsnog te koesteren als een welkome randvoorwaarde voor waar we naar toe willen. Optimale ruimte om de kansen te grijpen die zich voordoen en daarmee bij te dragen aan het terugdringen van armoede en het bieden van ontplooiingsmogelijkheden.

7. Het Centrum sociaal kapitaal

Een initiatief van een heel andere orde is het Centrum voor sociaal kapitaal. Het centrum is een uitwerking van een signaal uit de bewonersquêtes die in het voorjaar van 2013 zijn afgenomen. Daarin gaven veel bewoners aan dat ze onvoldoende weet hadden van wat er allemaal in de wijk gebeurde, welke activiteiten er waren, wie ze organiseerde en of ze daar een bijdrage aan konden leveren. Veel informatie hierover is bij de Meevaart bekend. Hier vragen immers jaarlijks zo'n zeventig organisaties om ruimte voor activiteiten. Ook vertellen ze dat ze vaak iets heel anders zoeken dan wij nu kunnen bieden zoals winkelruimte, werkplaatsen en opslagruimte. Er zijn nog enkele partijen in de wijk die veel informatie hebben. Door deze bij elkaar te brengen en toegankelijk te maken voor de buurt (website) in combinatie met een fysieke vraagbaak (Meevaart) kan iets moois ontstaan.

- Een duidelijk overzicht van bestaande en nieuwe organisaties en bewonersinitiatieven. Dit overzicht (dat op dit moment nergens duidelijke gedocumenteerd staat) stimuleert een efficiënte en effectieve manier van werken doordat organisaties (op bepaalde vlakken) hun krachten kunnen delen of bundelen en nieuwe organisaties kunnen inspelen op de bestaande krachten of juist op 'gaten in het sociale aanbod'. Het CvSK biedt tevens een groot promotiemiddel aan om de bekendheid van kleine organisaties te stimuleren. Dit overzicht biedt daarnaast ook een basis voor alle toekomstige projecten, bijvoorbeeld vanuit het stadsdeel, die willen werken met deze zelfde database.
- Een kalender van de maatschappelijke activiteiten in de buurt (te selecteren op datum, interesse en leeftijdscategorie). Dit is in eerste instantie bedoeld om alle burgers er op te wijzen van welke diensten en activiteiten zij gebruik kunnen maken. Door middel van dit overzicht zullen meer mensen op de hoogte zijn, en daardoor gebruik maken van de maatschappelijke activiteiten in de buurt. Op deze

manier wordt er optimaal gebruik gemaakt van de subsidies die (sommige) bewonersinitiatieven hebben ontvangen. Tevens stimuleert deze participatie de cohesie en betrokkenheid bij de buurt. Deze kalender is uiteraard een excellente manier van communiceren van de diensten en activiteiten die worden aangeboden door de semi-overheidsorganisaties, bewonersinitiatieven en wijk-ondernemingen.

- Ondersteuning aan bestaande en nieuwe organisaties en bewonersinitiatieven. Dit gebeurt reeds met behulp van de participatiemakelaar maar door deze service aan te bieden vanuit de buurt, is de drempel voor vele bewoners minder hoog en zal dit de maatschappelijke bedrijvigheid stimuleren.
- Een verzamelpunt zijn voor mensen die een actieve rol willen innemen in de buurt als vrijwilliger. Ook bij dit punt geldt dat het toegankelijker is voor bewoners om bij mede-buurtbewoners te informeren naar de mogelijkheden dan bij officiële instellingen.
- De publieke ruimtes, die het stadsdeel en de woningcorporaties ter beschikking stellen, te promoten en daardoor optimaal te gebruiken. Op dit moment is er erg veel leegstand in de wijken en door dit probleem op een maatschappelijke manier aan te pakken kan zowel de leegstand worden bestreden als de maatschappelijke bedrijvigheid worden gestimuleerd.

De informatie die op deze manier bij elkaar gebracht wordt geeft een beeld van het sociaal kapitaal in de buurt, maar meer nog biedt het een omgeving waarin koppelingen tot stand kunnen worden gebracht. Dat is wat nu al gebeurt in de vrijwilligerscentrale, wat binnen de Meevaart gebeurt tussen ruimtezoekers en ons aanbod aan lokalen en wat er in de kamer van de wijk gebeurt als mensen met elkaar in gesprek gaan over hun ideeën. Met het centrum voor sociaal kapitaal wordt nu een begin gemaakt. De eerste stappen worden dit najaar al gezet. Zichtbaar maken wat er gebeurt op een website. Maar voor de verdere uitwerking zijn nog extra middelen nodig. Concreet betekent het dat fondsen moeten worden aangeschreven, maar ook dat het samenwerkingsverband tussen de partijen die nu al de meeste informatie hebben (stadsdeel,

corporaties, welzijnsinstellingen en de Meevaart) verder vorm krijgen. Want uiteindelijk gaat het niet alleen om informatie bij elkaar te brengen, maar moet ook de volgende stap gezet worden, nl. het waar nodig faciliteren van de koppelingen. Het centrum voor sociaal kapitaal wordt daarmee een broedstoof voor maatschappelijke initiatieven. En het zijn deze initiatieven die op hun beurt de wijk verrijken. De vraag die dan op open staat is die naar het voordeel dat initiatief nemende bewoners er zelf van hebben.

8. Over verdienen en de Makkie

Als ze goed uitpakken hebben de initiatieven zoals hiervoor beschreven een positief resultaat voor de buurt. Dat is reden genoeg om er mee te beginnen. Maar de initiatiefnemers zijn niet alleen op zoek naar een positief resultaat voor de buurt, maar ook op zoek naar activiteiten die voor hen of voor anderen inkomensvormend zijn. En dan wordt al snel duidelijk dat niet alles wat waardevol is voor de buurt ook een zodanige waarde heeft dat het inkomensvormend kan worden georganiseerd. Veel activiteiten blijven afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Afhankelijk van de mate van inzet, de aard van de activiteit en vooral ook de eigen inkomenspositie van de bewoner ligt het voor de hand dat men een vergoeding wil. Als bewoners echter een uitkering hebben dan zijn er grenzen aan de vergoeding die ze mogen ontvangen.

- a** We betalen vrijwilligersvergoedingen voor die medewerkers die taken uitvoeren die essentieel zijn voor het beheer (we zijn er van afhankelijk) en die over een lange periode en met een hoge intensiteit nodig zijn. Denk daarbij aan beheerders en aan de medewerkers horeca. De vrijwilligersvergoeding is € 150,- per maand met een maximum van € 1500,- per jaar.
- b** Omdat we binnenkort vier panden in beheer hebben met een zeer ruime openstelling en waar telkens meerdere mensen in een beheerrol nodig zijn, vullen we de vrijwilligersgroep aan met medewerkers die we via Pantar betrekken. Afhankelijk van hun inzetmogelijkheden betalen we hier aan Pantar een inleenvergoeding voor van in de regel € 500,- per maand. Deze medewerkers zijn in loondienst bij Pantar.
- c** Voor klussen die incidenteel voorkomen, maar een specifieke deskundigheid vragen en die noodzakelijk zijn voor het beheer maken we gebruik van ZZP'ers. Denk daarbij aan systeembeheer, het regelen van de klimaatinstallatie of het verzorgen

van de techniek bij grote activiteiten. Behalve dat we lage tarieven betalen, vragen we deze ZZP'ers ook om zich te verbinden aan de Meevaart en passie-uren in te zetten. Bij voorkeur kiezen we daarbij ZZP'ers die in de start-up fase zitten op weg naar een eigen bedrijf.

- d** Het ruilmodel. Taken worden niet door een persoon uitgevoerd, maar een bewonersorganisatie neemt deze taak op zich. In ruil daarvoor krijgt de organisatie faciliteiten voor het zelf uitvoeren van activiteiten. Dat kan in natura (zaalruimte) maar ook gewoon in pecunia of een combinatie van beiden. Zo regelen we nu de coördinatie van beheer, bar en keuken.
- e** Voor een beperkt aantal taken geldt dat ze tot de kerntaken horen en die ook zowel kwaliteit moeten bieden als continuïteit van inzet moeten hebben. Van deze professionals, wordt verwacht dat ze de idee van de Meevaart zodanig onderschrijven dat ze een onderscheidende inzet leveren. Dit aantal taken proberen we zo beperkt mogelijk te houden. Maar voor de boekhouding/verhuur is dit wel nodig. Van een andere orde is de inzet van Firoez. Voor de Meevaart/Evenaar vooralsnog onmisbaar en alleen betaalbaar dankzij zijn vele passie-uren.
- f** En daarnaast zijn er natuurlijk nog de 'klassieke' vrijwilligers. Alleen als deze zich langdurig verbinden en daarmee onderdeel worden van de bedrijfsvoering kan hier sprake zijn van onkostenvergoeding/vrijwilligersvergoeding. Maar in de regel wil de 'klassieke' vrijwilliger een inzet bij het organiseren van activiteiten. Dan doen we als Meevaart/Evenaar niet, want juist hier ligt de opdracht die de vele bewonersinitiatieven en buurtorganisaties zich zelf gesteld hebben. Maar bij de uitvoering van deze activiteiten zien ook deze organisaties zich gesteld voor de vraag hoe de vaak uitzonderlijke inzet van sommigen te compenseren.

En verder geldt nog dat we onkostenvergoedingen zoveel mogelijk proberen te beperken door onze medewerkers vooral uit de eigen buurt te selecteren en dat we medewerkers/vrijwilligers door goede begeleiding

op weg willen helpen naar een toekomst buiten de Meevaart. De Meevaart/Evenaar wil dus ook een plek zijn voor leren, begeleiden, werkervaring en opleiding. We bieden vrijwilligers en medewerkers dan ook de kans om opleidingen te volgen. Zo volgt een deel van onze beheerders de opleiding facilitair medewerker MBO2 bij het Regio-college. Voor de keuken, de bar en beheer gaan we nu ook het halen van horecapapieren en cursus sociale hygiëne kosteloos aanbieden. De varianten zoals hiervoor beschreven gelden voor de taken die behoren bij het beheer en de exploitatie van panden. De diversiteit aan activiteiten die door bewoners kunnen worden verricht is echter vele malen groter. Denk maar even aan zoiets als bewonersondersteuning, informele zorg, naschoolse activiteiten of het runnen van een centrum voor sociaal kapitaal. Ook die activiteiten vragen in de uitvoering telkens om een mix van professionals, beperkt betaalde medewerkers en vrijwilligers. En dan botst de beperkte vrijwilligersvergoeding telkens met wat mensen nodig hebben. Bewoners met een zwakke beurs willen zich graag inzetten voor de wijk zo is onze ervaring, maar als ze veel uren maken dan willen ze er ook iets aan overhouden. Weer anderen zien vrijwilligerswerk als een opmaat naar een baan en een derde groep droomt over de start van een eigen bedrijf. Maar er zijn allerlei regels die hier belemmeren. Onregelmatige bijverdiensten verantwoord in een uitkeringssituatie vragen een hoge mate van bureaucratische vaardigheden. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de meest gestelde vraag die vrijwilligers stellen is of de bijverdiensten ook buiten de boeken kunnen blijven.

In deze situatie kan een alternatieve munt van betekenis zijn. De Makkie is zo'n munt en de afgelopen jaren is gewerkt aan het introduceren van deze munt. Meerdere instellingen en organisaties geven Makkies in ruil voor vrijwilligerswerk en diverse bedrijven accepteren de Makkie als betaalmiddel. Terwijl we dit opschrijven worden de gesprekken gevoerd over de overdracht van de Makkie naar de MOG (en dus ook naar de rechtsoptvolger). Met een beetje mazzel ontwikkeld de Makkie zich tot een breed gebruikte munt en kan zo ook bijdragen aan het terugdringen van armoede.

9. Concurrentie en coöperatie

Eind 2012 kwamen we met de suggestie om een coöperatieve vereniging op te richten. Dat leek toen een logische stap en een bruikbare variant voor de nieuw op te richten rechtspersoon. Breng voor bewoners en hun organisaties belangrijke faciliteiten onder een gezamenlijke regie en zet in op het uitbreiden van de hoeveelheid faciliteiten. Richt daarbij met name op die faciliteiten die mensen zelf niet kunnen verwerven (gebouwen) of die ze maar beperkt nodig hebben (advies, administratie, rechtspersoon, enz.) maar neem geen activiteiten over die mensen ook zelf kunnen opzetten. Dan immers kom je in een concurrentie-relatie te staan met bewoners en uiteindelijk ook met de leden van de coöperatie. Eind 2012 noemden we als belangrijkste doel het verwerven van een positie als leegstandsbeheerder in de buurt. Gelet op de wensen/ideeën van bewoners die op dat moment bij ons bekend waren hadden we nog kantoorruimte/activiteitenruimtes nodig (waar we nu met de Evenaar en Batavia en Gerardus Majella redelijk aan voldoen al zijn er nog enkele onvervulde wensen), enkele winkelpandjes en een grotere werkplaats. Voorwaarde om die positie te kunnen verwerven zijn draagvlak in de buurt (vereniging), erkenning door de partners (stadsdeel en corporaties) voldoende expertise als organisatie en het ontbreken van persoonlijk belang. Dat laatste is nodig zowel vanuit het perspectief van de partners als van de leden van de vereniging.

Dat het verkrijgen en beheren van panden een centrale activiteit is van de vereniging ligt voor de hand. Dat is immers iets dat het draagvlak van de meeste organisaties te boven gaat. En beheer betekent ook administratie. Want ook panden in leegstand moeten betaald worden, er is gas en elektriciteit nodig, vergunningen en verzekeringen. En dat zijn activiteiten waar een rechtspersoon voor nodig is en een of meer mensen die de administratie verzorgen. Beheer en schoonmaak gaan niet vanzelf en dus moeten er medewerkers zijn, vrijwilligers, begeleiding en waar nodig ook opleidingen. Daar is een organisatie voor nodig en die organisatie kan op haar beurt ook weer diensten verlenen aan

bewonersorganisaties die daar behoefte aan hebben. Zo'n organisatie kan als vanzelf gaan groeien. Nu is het al of niet groeien van de organisatie niet de kern van het probleem en het mag ook niet het doel zijn van de organisatie. Eerder geldt hier het omgekeerde. De werkorganisatie van de coöperatie moet als regel kiezen voor de meest minimale omvang, zodat er ruimte blijft voor bewoners, organisaties en ondernemers om eigen initiatieven te nemen. De coöperatie moet dus niet gaan concurreren met de eigen leden. Maar dan geldt ook het omgekeerde: leden moeten niet gaan concurreren met de coöperatie. Telkens opnieuw zal dus moeten worden vastgesteld of een bepaalde faciliteit al dan niet beter onder collectief beheer gebracht kan worden. Maar dat stellende is meteen de vraag aan de orde wie dat gaat bepalen. Is dat het stadsdeel/de gemeente, is dat de coöperatieve vereniging of kan elke bewoner/organisatie daar nog een eigen idee over hebben. En dat laatste is natuurlijk altijd het geval terwijl ook zal gelden dat niet iedereen lid is van de coöperatie of zich vertegenwoordigd voelt door de overheid. Als het dus concreet wordt, als het gaat over de vraag of maatschappelijk vastgoed als regel onder beheer van de coöperatie gebracht moet worden, als het gaat over de vraag of het centrum voor sociaal kapitaal gewoon een zelfstandige organisatie kan zijn dan is telkens nodig om vooraf het open gesprek te voeren. Daarbij gaat het iedere keer over de vraag hoe we de faciliteiten die bestemd zijn voor de wijk op de beste (en hier mag een ieder aangeven wat dat dan is) manier organiseren. En daarbij hebben we in de Indische buurt een extra voordeel. Met de buurtbegroting is de hand kunnen we goed zien welk budget beschikbaar is en wie er nodig zijn om de faciliteit te verbeteren. De extra vraag die dan telkens aan de orde is, is of die faciliteit niet het best kan worden beheerd/aangestuurd door de georganiseerde bewoners. In de pilot maatschappelijk aanbesteden lopen ze ook tegen dit vraagstuk aan, net zo als wij als MOG er vergelijkbaar tegen aan liepen toen we de schoonmaak-aanbesteding deden. Moeten we het 'zelf' doen, een buurtbedrijfje inschakelen (maar welk dan want het ene bedrijfje kiezen is nee zeggen tegen alle andere) of het op de markt brengen via een aanbesteding.

Het dilemma zoals hiervoor geschetst is ook vertaald in de ontwerp-eisen voor de coöperatie en in de concept-statuten. Daar is geprobeerd om het voordeel dat leden hebben (door het organiseren binnen een

vereniging het vergroten van de zeggenschap over de eigen buurt en daarmee de leefbaarheid te verhogen) te combineren met het open karakter dat eigen is aan de communities. De faciliteiten die onder beheer zijn van de vereniging zijn daarmee niet exclusief voor de leden, wel de zeggenschap erover. En daar waar de coöperatie diensten uitbesteed aan derden spreekt het voor zich dat dit in eerste aanzet altijd binnen de kring van de eigen leden gebeurt. Maar het zal hier altijd gaan om de verdeling van schaarste en dat gaat nooit zonder spanningen. Hier wacht de coöperatie dus nog een mooie uitdaging.

10. Wetenswaardigheden

Er gebeurt veel in een jaartje Meevaart/MOG. Daarom hier geen lange verhalen maar enkele highlights.

- a** in mei 2013 kregen we een navordering energierekening over negen maanden 2013. Ze (Greenchoice) wilden € 60.000,- extra. Langzaamaan wordt duidelijk dat niet wij meer energie gebruikt hebben, maar dat het probleem bij Greenchoice ligt. Uiteindelijk zeggen ze toe dat we over 56 dagen antwoord krijgen. Maar mooi niet. Nog steeds geen duidelijkheid.

- b** Nadat Tim als onze grote keukenbaas vertrokken is om vorm te geven aan een eigen restaurant verdwijnt met hem ook de discipline nodig om een keuken netjes en proper te houden. Iedereen wil de keuken graag 'hebben' en bij voorkeur in combinatie met de catering opdrachten. Maar schoonmaken en opruimen is er niet bij. Ook een actie in de tweede helft van het voorjaar met een andere coördinator levert onvoldoende op. De keuken blijft een probleem. Wel krijgen we beter zicht op de exploitatiemogelijkheden. We wachten nog een tijdje om te zien of er zich oplossingen aanmelden. Maar dat is niet geval. Vanaf september 2013 is de keuken weer onder regie van de MOG gebracht. We hebben een nieuwe coördinator (de wereldbekende schaak-Mustafa) en stevige afspraken over verdeling van de kosten en opbrengsten.

- c** En nu we het toch over de keuken hebben. De naastgelegen ruimte die er nu nog verweesd bij ligt, krijgt dit najaar nog een opknapbeurt. Onze onvolprezen Sabine heeft een ontwerp gemaakt voor wat de toekomst in zal gaan als WERTEN 3.0. Een hopelijke ideale combinatie tussen werken en eten en tussen werkplek en restaurant. Dat moet tevens het antwoord

zijn op het imperialistisch gedrag van sommige laptoppers in de Kamer van de Wijk. Ze gaan er niet alleen zitten met hun laptop, maar claimen als het ware de hele tafel waardoor deze ruimte onvoldoende open staat voor ieder die dat wil. Benieuwd of dit gaat werken.

- d** Op de een of andere manier wordt de Meevaart steeds groener. Ga maar eens kijken in de tuin. Maar let ook de bloemen en planten op de tafels in de kamer van de wijk. Wekelijks worden ze in alle stilte ververst en vervangen. Mocht je het ooit zien gebeuren, geef het dan de aandacht die het verdient. Een applausje is hier wel op zijn plaats.
- e** Als we Dreamsupport zijn of haar gang laten gaan dan wordt de zolder van de Meevaart omgetoverd in een kwekerij van schimmels, maar paddenstoelen klinkt natuurlijk mooier. Maar vooral willen ze dat we fondsen gaan aanschrijven om in onze tuin een heuse kas neer te zetten. Daar is nog ruimte voor, dus waarom niet.
- f** Bewoners in de Balistraat spelen met de idee om collectief zonnepanelen aan te schaffen. Het dak van de Meevaart is daarvoor uitermate geschikt. Dus wie neemt het initiatief om hier nu echt werk van te maken?
- g** De Meevaart wordt gesubsidieerd door het stadsdeel. Als tegenprestatie moeten we ruime openingstijden hanteren en 'om niet' ruimte beschikbaar stellen aan bewoners-organisaties. Om de exploitatie sluitend te krijgen moeten we echter ook ruimtes verhuren. Die inkomsten zijn heel erg welkom, maar ons doel blijft ruimte beschikbaar stellen aan de buurt. In de eerste zes maanden van 2013 hebben we dat doel weer ruimschoots gehaald.
- h** We vinden dat ruimtes goed gebruikt moeten worden. Dat betekent ook dat groepen die een ruimte reserveren daar ook daadwerkelijk gebruik van moeten maken. Voor de zomer hebben we alle groepen gemeld dat er vanaf 15

augustus nieuwe contracten worden opgesteld voor gebruik. Dat is gelukt. Daarmee is hopelijk ook een einde gekomen aan de vroeger nog incidenteel voorkomende dubbele boekingen.

- i** Eind augustus kregen we te horen dat SIPI geen gebruik meer maakt van de Meevaart. Daarmee verdwijnt een belangrijke gebruiker van ruimtes overdag. Maar dat niet alleen. Op jaarbasis raken we daarmee een omzet van € 25.000,- kwijt.
- j** Ruimte reserveren kan iedereen nu via de website. Zowel voor de Meevaart als voor de Evenaar. Ondanks de vele nerds, techneuten en communicatiespecialisten die de Meevaart gebruiken is de website zelf echter nog steeds niet volledig op orde.
- k** De Meevaart (en dat geldt evenzo voor de Evenaar) is ook een broedplaats van nieuwe initiatieven. Dat waren we al voor de VaarMee avonden, maar we kennen nu ook de muziekavonden, een cursus/werkplaats voor iets met computers en programmeren en binnenkort natuurlijk EETMEE om er maar een paar te noemen.
- l** Lid zijn van het bestuur van de MOG betekent veel verantwoordelijkheid dragen in ruil voor weinig zeggenschap. En dat is makkelijker te doen als je weet dan het maar voor een half jaar is. Het is ook nog te doen als je dan gevraagd wordt om er nog een half jaartje aan vast te plakken. Maar het gaat wringen als je die vraag dan nog een keer krijgt en nog een keer. Sandra heeft al vroeg aangegeven dat ze er in de zomer van 2013 mee zou willen stoppen. We hebben Kees bereid gevonden om haar plek in te nemen. Dank aan Sandra voor haar inzet.

Meer weten over ontstaan en belevenissen van de stichting
MOG. Lees ook:

‘Meevaart of tegenstroom, over de voorbereiding’

‘Meevaart in beweging, ons eerste jaar’

‘Van ontwikkelgroep naar buurtmaatschappij,
de voorbereidingen naar een coöperatieve vereniging’

Deze publicaties zijn te vinden op onze website:

www.meevaart.nl

De ontwikkeling van de Meevaart is ook vastgelegd in beeld.

Ga naar Youtube en zoek naar Meevaart of ga naar
grootoostTV en vindt een volledige playlist.

COLOFON

Tekst: Pierre Mehlkopf,
voorzitter Stichting Meevaart Ontwikkel Groep
Vormgeving: bureau BeeldTaal
Druk: Drukkerij Grafia
Oplage: 500 exemplaren

November 2013

